EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2020.3.13.
COM(2020) 114 final

2020/0044 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a 2012/2002/EK tanácsi rendeletnek a jelentős közegészségügyi szükséghelyzet által súlyosan érintett tagállamoknak és az Unióval csatlakozási tárgyalásokat folytató országoknak nyújtandó pénzügyi támogatás biztosítása céljából történő módosításáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A COVID-19-fertőzés első esetei óta az EU fáradhatatlanul azon dolgozik, hogy támogassa a tagállamokat és polgáraikat a válság kezelésében.

Aktiválták a Bizottság ARGUS válságkoordinációs mechanizmusát, és a válságkoordinációs bizottság rendszeresen ülésezik, hogy összehangolja a Bizottság és az uniós ügynökségek valamennyi érintett szervezeti egységének és szolgálatának tevékenységét. A Bizottság politikai szintű válságreagálási koordinációs csoportot is felállított, melynek tagjai a leginkább érintett szakpolitikákért felelős európai biztosok.

Az uniós vezetőknek a COVID-19-járványra adott válaszlépésekről tartott 2020. március 10-i videokonferenciáját követően a Bizottság minden fronton fokozni fogja a koronavírus-, azaz a COVID-19-járványra adott válaszlépéseit, és összehangolja a tagállami intézkedéseket. A koronavírus okozta válság igen jelentős emberi dimenzióval és potenciálisan jelentős gazdasági hatással bír. Ezért alapvető fontosságú, hogy az EU és tagállamai határozottan és közösen lépjenek fel a vírus terjedésének megfékezése, a betegek segítése és a gazdasági következmények ellensúlyozása érdekében.

E közös, összehangolt válasz részeként az EU Szolidaritási Alapja (EUSZA) fontos szerepet játszhat abban, hogy az EU szolidaritást mutasson a tagállamok felé a szükséghelyzet kezelése terén.

A meglévő eszközzel jelenleg lehetetlen uniós szinten megfelelő választ adni az olyan súlyos közegészségügyi szükséghelyzetekre, mint pl. a COVID-19.

E rendeletnek ezért az a célja, hogy az EUSZA hatályát kiterjessze a jelentős közegészségügyi szükséghelyzetekre, és meghatározza a finanszírozásra jogosult konkrét műveleteket.

Az EUSZA-t 2002-ben hozták létre azzal a céllal, hogy a természeti események (például árvizek, viharok, földrengések, vulkánkitörések, erdőtüzek vagy aszályok) által okozott jelentős katasztrófák esetén támogatást nyújtson az uniós tagállamoknak és a csatlakozásra váró országoknak. Az alapból az érintett ország kérelmére, abban az esetben nyújtható támogatás, ha a katasztrófa mértéke alátámasztja az európai szintű beavatkozás szükségességét. Az alap működésében az uniós szolidaritás ölt testet: a tagállamok megállapodtak abban, hogy az uniós költségvetésbe befolyó kiegészítő források biztosításával támogatják egymást. A jelenlegi EUSZA azonban szigorúan a fizikai károkat okozó természeti katasztrófákra, például az árvizekre, a viharokra, a földrengésekre és hasonlókra korlátozódik. 2011-es árakon évente legfeljebb 500 millió EUR pénzügyi támogatást nyújthat a jogosult államoknak.

• Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel

E javaslat az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról szóló, 2002. november 11-i 2012/2002/EK tanácsi rendeletet (a továbbiakban: 2012/2002/EK rendelet) kívánja módosítani a célból, hogy annak hatálya kiterjedjen a jelentős közegészségügyi szükséghelyzetekre.

A főbb jellemzők és tartalmi különbségek a következők:

A földrajzi hatály változatlan marad: az EU tagállamaira és az EU-val csatlakozási tárgyalásokat folytató országokra korlátozódik. A tematikus hatály azonban kibővül, hogy kiterjedjen a közegészségügyi veszélyekből eredő jelentős válsághelyzetekre is.

Az előlegfizetés lehetősége az EUSZA-rendelet 2014-es felülvizsgálata során került bevezetésre, és 2015-től lépett hatályba. Az előlegfizetés bevezetésének fő oka az volt, hogy az EUSZA igénybevételéhez és a teljes támogatás kifizetéséhez szükséges eljárás túl hosszúnak bizonyult (jellemzően legfeljebb egy évig tartott), a súlyos válsághelyzetek azonban ennél gyorsabb választ tesznek szükségessé. Az is szempont volt, hogy a lassan érkező támogatások rossz fényt vetettek az EU-ra.

Az előlegek szintjét az EUSZA várható hozzájárulásának 10 %-ában, de legfeljebb 30 millió EUR-ban határozták meg. Ez a szint azonban nem bizonyult megfelelőnek. Kisebb katasztrófák esetén az EUSZA-támogatás összesen néhány millió eurót, az előleg pedig néhány százezer eurót jelent, a két összeg között tehát nincs jelentős különbség. Súlyos katasztrófák, például az Abruzzo tartományban történt földrengés esetén viszont a kár 22 milliárd EUR-ra rúgott, így az EUSZA 1,2 milliárd EUR összegű támogatásához képest a mindössze 30 millió EUR összegű előleg teljes mértékben elégtelen volt. Az előleg összege egyik esetben sem áll arányban a helyszínen kifejtett hatásával. Az EUSZA közelmúltbeli, a 2002 és 2017 közötti időszakra vonatkozó utólagos értékelése is megerősíti ezt az elemzést.

A Bizottság ezért azt javasolja, hogy az előlegfizetés mértékét valamennyi típusú egyedi katasztrófa esetében az EUSZA tervezett hozzájárulásának 25 %-ára kell emelni, 100 millió EUR-ban maximálva az összeget.

A Bizottság azt is javasolja, hogy az EUSZA-előlegekre fordítható keret teljes összegét az éves költségvetésben 50 millió EUR-ról 100 millió EUR-ra emeljék.

A jelenlegi eljárással összhangban, az alapot csak a támogatásra jogosult államok kérésére lehetne mobilizálni. A Bizottság értékelését és az odaítélendő pénzügyi támogatás összegéről a költségvetési hatóságnak benyújtott javaslatot követően utóbbi ennek megfelelő kiegészítő keretet fogad el. A Bizottság ezt követően végrehajtási határozatot fogad el, és ennek alapján kerül sor az EUSZA-hozzájárulás kifizetésére.

A támogatható műveletek köre továbbra is a veszélyhelyzeti intézkedésekre korlátozódik. Ezeket kiterjesztik a közegészségügyi válságok esetén a lakosságnak nyújtott segítségre, ideértve az orvosi ellátást is, valamint a fertőző betegségek továbbterjedésének megfékezésére irányuló intézkedésekre.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A javaslat a jelenlegi COVID-19-világjárványra válaszul hozott intézkedések közé tartozik. Meglévő szakpolitikai eszközre épül. A jelenlegi EUSZA hatályának kiterjesztésével megszünteti a jelenlegi joghézagot, és átfogó uniós fellépést tesz lehetővé súlyos közegészségügyi szükséghelyzetekre válaszul. Az egyéb uniós szakpolitikákkal, különösen a kohéziós politikával való összhangot számos jogszabályi rendelkezés biztosítja, amelyek többek között kizárják a kettős finanszírozást, továbbá előírják a közbeszerzési szabályok, valamint a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvének tiszteletben tartását.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Mivel egy meglévő rendelet módosításáról van szó, a javaslat a 2012/2002/EK rendelet jogalapját képező rendelkezésekre, azaz az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 175. cikkére, az EU-val jelenleg csatlakozási tárgyalásokat folytató országok esetében pedig az EUMSZ 212. cikkére épül.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A javaslat célja az EUSZA hatályának kiterjesztése annak érdekében, hogy Európa szolidaritását fejezze ki a tagállamok felé azáltal, hogy az alapból segítséget nyújt az érintett lakosságnak, hozzájárul az érintett régiókban a megszokott életkörülmények gyors visszaállításához és a fertőző betegségek terjedésének megfékezéséhez.

Az EUSZA a szubszidiaritás elvén alapul. Ez azt jelenti, hogy az EU csak abban az esetben avatkozhat be, ha egy tagállam már nem képes egyedül megbirkózni egy válsághelyzettel, ezért segítséget kér. A jogalkotó úgy vélte, hogy természeti katasztrófák esetén ilyen helyzet akkor áll fenn, ha a teljes közvetlen kár meghalad egy bizonyos küszöbértéket. A kapcsolódó gazdasági károk nem tartoznak ide, mivel ezek túl összetettek ahhoz, hogy gyors, megbízható és összehasonlítható módon meghatározhatók legyenek. A természeti katasztrófákra vonatkozó küszöbértéket ezért a bruttó nemzeti jövedelem (GNI) 0,6 %-át vagy (2011. évi árakon számolva) 3 milliárd EUR-t meghaladó összegű közvetlen kárban állapították meg (az alacsonyabb összeg alkalmazandó). Azért került sor ilyen kettős kritérium meghatározására, mivel egyetlen rögzített összeg nem tükrözné a tagállamok gazdasági ereje (és ebből következően költségvetési reakcióképessége) közötti jelentős különbségeket, ami súlyos igazságtalansághoz és a tagállamokkal szembeni egyenlőtlen bánásmódhoz vezetne. Egyetlen százalékos arány pedig vagy a kisebb tagállamok számára jelentene rendkívül alacsony összeget, vagy a nagyobb gazdaságok számára írna elő elérhetetlenül magas küszöbértéket.

Jelentős egészségügyi vészhelyzetek esetén a közvetlen kárt aligha lehet megbecsülni. Ezért nem lehet ugyanazt a megközelítést alkalmazni, mint a természeti katasztrófák esetében. A Bizottság ehelyett azt javasolja, hogy a tagállami költségvetések többletszükségletekből fakadó pénzügyi terheit vegyék figyelembe. Ez nagyrészt megfelel a természeti katasztrófák esetében jelentkező közvetlen károkból a támogatásra jogosult, államháztartásra háruló hányadnak (például az állami infrastruktúra helyreállításának költsége, a lakosságnak nyújtott támogatás, mentőszolgálatok stb.). A teljes kár támogatható, állami hányada a katasztrófa és az érintett ország függvényében jelentősen eltérő lehet. Általában azonban a teljes kár hozzávetőleg 50 %-át teszi ki.

A Bizottság ezért az EUSZA-hoz való hozzáférés alapjául szolgáló elvek fenntartását javasolja. Ennek megfelelően a GNI 0,3 %-ának megfelelő és a 2011. évi árakon számított 1,5 milliárd EUR-s kárérték közül az alacsonyabb összeget (azaz a természeti katasztrófákra vonatkozó összeg felét) határozná meg a támogatható állam államháztartására a vészhelyzeti válaszintézkedésekkel összefüggésben nehezedő teherhez kapcsolódó közkiadások minimumszintjeként.

- **Az arányosság elve**

A javaslat tiszteletben tartja az arányosság elvét. Nem lépi túl a meglévő jogi aktus célkitűzéseinek megvalósításához szükséges mértéket.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A javaslat szerint módosítani kell a jelenleg hatályos 2012/2002/EK rendeletet annak érdekében, hogy a meglévő eljárásokat és gyakorlatokat lehessen használni a támogatási kérelmek előkészítéséhez és értékeléséhez, valamint a támogatás végrehajtásához és az arról való jelentéstételhez.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

A 2002 és 2017 közötti időszak utólagos értékelésében megállapítást nyert, hogy az alap az uniós eszköztár értékes eszköze a katasztrófahelyzetekben való beavatkozásra, és a katasztrófák utáni reagálás szempontjából uniós hozzáadott értéket jelent a tagállamokban és a csatlakozásra váró országokban. Az értékelés azt is kiemelte, hogy további figyelmet kell fordítani az alap beavatkozási lehetőségeit növelő szakpolitikai intézkedésekre.

- **Konzultáció az érdekelt felekkel**

Annak érdekében, hogy a társjogalkotók időben el tudják fogadni a javaslatot, azt rövid idő alatt kellett előkészíteni, ezért nem került sor konzultációra az érdekelt felekkel.

- **• Hatásvizsgálat**

A javaslat sürgős jellegére tekintettel nem került sor hatásvizsgálatra.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslat továbbra is összhangban áll a meglévő Szolidaritási Alappal azáltal, hogy valamely tagállam vagy tagjelölt ország kérésére azonnali segítségnyújtáshoz nyújt pénzügyi támogatást.

A Bizottság ezért azt javasolja, hogy az előlegfizetés mértékét valamennyi típusú egyedi katasztrófa esetében az EUSZA tervezett hozzájárulásának 25 %-ára kell emelni, 100 millió EUR-ban maximálva az összeget.

A Bizottság azt is javasolja, hogy az EUSZA-előlegekre fordítható keret teljes összegét az éves költségvetésben 50 millió EUR-ról 100 millió EUR-ra emeljék. Az erőforrások kellő időben történő rendelkezésre állásának biztosítása érdekében a Bizottság javasolni fogja további előirányzatok felvételét a 2020-as költségvetésbe, legfeljebb 50 millió EUR értékben.

Az alap számára előirányzott pénzügyi keretösszeg – évi 500 millió EUR összeggel (2011-es árakon) – szintén követi a meglévő Szolidaritási Alapot. A szükségesnek ítélt támogatás összegét minden esetben költségvetés-módosítással mobilizálják. A jelenlegi rendelkezések szerint az éves összeg legalább egynegyedének minden év október 1-jén rendelkezésre kell állnia az év végéig felmerülő igények fedezése érdekében.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az uniós pénzügyi források felhasználása során maximális átláthatóságot és megfelelő nyomon követést kell biztosítani. A tagállamok és a Bizottság jelentéstételi kötelezettségei a 2012/2002/EK rendeletben foglaltaknak megfelelően alkalmazandók.

2020/0044 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a 2012/2002/EK tanácsi rendeletnek a jelentős közegészségügyi szükséghelyzet által súlyosan érintett tagállamoknak és az Unióval csatlakozási tárgyalásokat folytató országoknak nyújtandó pénzügyi támogatás biztosítása céljából történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 175. cikke harmadik bekezdésére és 212. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére[1],

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére[2],

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(1) Az Európai Unió Szolidaritási Alapját (a továbbiakban: az alap) a 2012/2002/EK tanácsi rendelet[3] hozta létre. Az alap célja, hogy jelentős katasztrófákat követően pénzügyi támogatást nyújtson a tagállamoknak a válságos helyzetekben megnyilvánuló európai szolidaritás kézzelfogható bizonyítékaként.

(2) Jelentős közegészségügyi szükséghelyzetek esetén az Uniónak szolidárisnak kell lennie az érintett tagállamokkal és lakossággal úgy, hogy pénzügyi támogatás biztosításával segíti az érintett lakosságot, valamint hozzájárul a megszokott életkörülményekhez való mielőbbi visszatéréshez és a fertőző betegségek terjedésének megfékezéséhez.

(3) Az Uniónak jelentős közegészségügyi szükséghelyzetek esetén az Európai Unióval csatlakozási tárgyalásokat folytató országok felé is szolidaritást kell mutatnia.

(4) Jelentős válsághelyzet fakadhat közegészségügyi szükséghelyzetekből, különösen például a hivatalosan is pandémiává nyilvánított vírus okozta járványokból. Az alap lehetővé teszi az Unió számára, hogy segítséget nyújtson a vészhelyzeti szolgálatok mozgósításához, hogy azok biztosítani tudják az emberek azonnali szükségleteit, továbbá hogy hozzájáruljon a megrongálódott, kulcsfontosságú infrastruktúra rövid távon történő helyreállításához annak érdekében, hogy újraindulhasson a katasztrófa által sújtott régiók gazdasági tevékenysége. Az alap azonban jelenleg a fizikai károkat okozó természeti katasztrófákra korlátozódik, és nem terjed ki a biológiai veszélyekből eredő jelentős katasztrófákra. Rendelkezni kell arról, hogy az Unió beavatkozhasson jelentős közegészségügyi szükséghelyzetek esetén.

---

1 HL C , , . o.
2 HL C , , . o.
3 HL L 311., 2002.11.14., 3. o.

(5) A meghozandó intézkedés az érintett államok erőfeszítéseit hivatott kiegészíteni olyan esetekben, amikor a válsághelyzet hatásai annyira súlyosak, hogy az érintett államok saját eszközeikkel egyedül nem tudják kezelni a helyzetet. Mivel e célkitűzést a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért az a fellépés nagyságrendje miatt uniós szinten jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(6) A szubszidiaritás elvével összhangban az e rendelet szerinti fellépésnek a jelentős közegészségügyi szükséghelyzetekre kell korlátozódnia. E szükséghelyzeteket a kezelésükhöz szükséges közkiadások alapján kell meghatározni.

(7) Az uniós támogatásnak az érintett állam által tett erőfeszítéseket kell kiegészítenie, és a közkiadás azon részét kell fedeznie, amely a szükséghelyzetből fakadó legfontosabb sürgősségi műveletekre irányul.

(8) A szubszidiaritás elvével összhangban az uniós támogatás csak az érintett állam kérelmére ítélhető oda. A Bizottságnak biztosítania kell az államok által előterjesztett kérelmek méltányos elbírálását.

(9) A Bizottság számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy gyorsan dönthessen konkrét pénzügyi források ráfordításáról, illetve azok minél gyorsabb mobilizálásáról. Ezért az előlegfizetésre vonatkozó meglévő rendelkezéseket meg kell erősíteni az összegek növelésével.

(10) Ennek a rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon sürgősséggel hatályba kell lépnie.

(11) A 2012/2002/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 2012/2002/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„2. cikk

(1) Egy tagállam vagy az Unióval csatlakozási tárgyalásokat folytató valamely ország (a továbbiakban: támogatható állam) kérelmére az alapból akkor nyújtható támogatás, ha az adott támogatható állam egy vagy több régiójában az életkörülményekre, az emberi egészségre, a természetes környezetre vagy a gazdaságra nézve komoly következményekkel járó jelentős vagy regionális természeti katasztrófa következik be ugyanezen támogatható állam vagy valamely szomszédos támogatható állam területén.

A természeti katasztrófák közvetlen következményeiként jelentkező közvetlen károkat az adott természeti katasztrófa által okozott károk részének kell tekinteni.

(2) E rendelet alkalmazásában »jelentős természeti katasztrófa« bármely olyan természeti katasztrófa, amely egy támogatható államban olyan közvetlen kárt eredményez, amelynek becsült értéke 2011. évi árakon számolva meghaladja a 3 000 000 000 EUR-t, vagy több mint az adott állam GNI-jének 0,6 %-a.

(3) E rendelet alkalmazásában »jelentős közegészségügyi szükséghelyzet« a valamely támogatható államban jelentkező bármely olyan életet fenyegető vagy más súlyos, biológiai eredetű egészségügyi veszély, amely súlyosan érinti az emberi egészséget, és amely határozott intézkedést tesz szükségessé a továbbterjedés megfékezése érdekében, továbbá amely a szükséghelyzet kezelése céljából hozott intézkedések következtében 2011-es árakon több mint 1 500 000 000 euróra, vagy a támogatható állam GNI-jének több mint 0,3 %-ára becsült államháztartási terhet ró a támogatható államra.

(4) E rendelet alkalmazásában »regionális természeti katasztrófa« bármely olyan természeti katasztrófa, amely egy támogatható állam NUTS 2 szintű régiójában olyan közvetlen kárt eredményez, amelynek értéke meghaladja az adott régió bruttó hazai termékének (GDP) 1,5 %-át. Az első albekezdéstől eltérve, abban az esetben, ha az érintett régió, amelyben a természeti katasztrófa bekövetkezett, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 349. cikke értelmében vett legkülső régió, »regionális természeti katasztrófa« bármely olyan természeti katasztrófa, amely olyan közvetlen kárt eredményez, amelynek értéke meghaladja az említett régió GDP-jének 1 %-át. Ha a természeti katasztrófa több NUTS 2 szintű régiót érint, a küszöbértéket az adott régiók átlagos GDP-jére kell alkalmazni, és azt a teljes kárnak az egyes régiók szerinti arányában súlyozni kell.

(5) Az alapból támogatás nyújtható egy támogatható államban bekövetkezett olyan természeti katasztrófa esetében is, amely egy szomszédos támogatható államban is bekövetkezett jelentős természeti katasztrófa.

(6) E cikk alkalmazásában az Eurostat által rendelkezésre bocsátott egységes statisztikai adatok alkalmazandók.”

2. A 3. cikk (1) és (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A támogatást az alapból történő pénzügyi hozzájárulás formájában kell nyújtani. Minden egyes támogatható katasztrófa esetén egyszeri pénzügyi hozzájárulás juttatható a támogatható állam javára.

(2) Az alap célja, hogy kiegészítse az érintett államok által tett erőfeszítéseket, és fedezze közkiadásaik egy részét annak érdekében, hogy segítse a támogatható államot a támogatható katasztrófa típusától függő, alábbi elengedhetetlen veszélyhelyzeti- és helyreállítási intézkedések megtételében:

a) az infrastruktúra, valamint az energia, ivóvíz és szennyvíz, távközlés, közlekedés, egészségügy és oktatás területén működő létesítmények működésének helyreállítása;

b) ideiglenes szállás biztosítása és a mentési szolgálatok támogatása az érintett lakosság szükségleteinek kielégítése érdekében;

c) a megelőző infrastruktúra biztosítása, valamint intézkedések a kulturális örökség megóvása érdekében;

d) a katasztrófa által sújtott területek megtisztítása, beleértve a természeti övezeteket is, adott esetben az ökoszisztéma-alapú megközelítéseknek megfelelően, valamint az érintett természeti övezetek haladéktalan helyreállítása a talajerózió azonnali következményeinek elkerülése érdekében.

e) a jelentős közegészségügyi szükséghelyzetben érintett lakosságnak nyújtott gyors segítséget – többek között orvosi ellátást – és a lakosságnak az

érintettség kockázatával szembeni védelmét célzó intézkedések, beleértve a betegségek terjedésének megelőzését, figyelemmel kísérését vagy ellenőrzését, a súlyos közegészségügyi kockázatok elleni küzdelmet vagy a közegészségre gyakorolt hatásuk enyhítését.

Az a) pont alkalmazásában a »működésének helyreállítása« az infrastruktúra, illetve a létesítmények természeti katasztrófa bekövetkezése előtti állapotának a visszaállítását jelenti. Amennyiben jogilag nem lehetséges vagy gazdaságilag nem indokolt a természeti katasztrófa bekövetkezése előtti állapot visszaállítása, vagy amennyiben a kedvezményezett állam az érintett infrastruktúra vagy létesítmény áthelyezése vagy működőképességének javítása mellett dönt, hogy az így a jövőben jobban ellen tudjon állni a természeti katasztrófáknak, a helyreállítási költségek az alapból legfeljebb a katasztrófa bekövetkezése előtti állapot visszaállítása becsült költségének megfelelő értékig támogathatók.

A második albekezdésben említett értéket meghaladó költségeket a kedvezményezett állam saját forrásaiból – vagy amennyiben lehetséges – más uniós forrásokból finanszírozza.

A b) pont alkalmazásában az »ideiglenes szállás« olyan szállás, amelyet az érintett lakosság addig vesz igénybe, amíg vissza nem tud térni otthonába annak felújítását vagy újjáépítését követően.

3. A 4a. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Az előleg összege nem haladhatja meg a pénzügyi hozzájárulás várt összegének 25 %-át, és egyetlen esetben sem haladhatja meg a 100 000 000 EUR-t. A pénzügyi hozzájárulás végleges összegének megállapítását követően a Bizottság figyelembe veszi az előleg összegét a pénzügyi hozzájárulás egyenlegének kifizetését megelőzően. A Bizottság visszafizetteti a jogosulatlanul kifizetett előlegeket.”

4. A 8. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(3) A kedvezményezett állam legkésőbb hat hónappal az (1) bekezdésben említett tizennyolc hónapos időtartam lejártát követően jelentést készít az alapból származó pénzügyi hozzájárulás végrehajtásáról, amelyhez a kiadásokat igazoló kimutatást mellékel, és megjelöli a vonatkozó intézkedésekre kapott egyéb támogatások forrásait, beleértve a biztosítási kifizetéseket és a harmadik felektől kapott megtérítést is.

A végrehajtásról szóló jelentésben a támogatható katasztrófa jellegétől függően részletesen ismertetni kell a következőket:

a) a jövőbeli károk mértékének csökkentése és – lehetőség szerint – a hasonló természeti katasztrófák vagy közegészségügyi szükséghelyzetek ismételt előfordulásának elkerülése érdekében a kedvezményezett állam által tett vagy javasolt megelőző intézkedések, az európai strukturális és beruházási alapok e célra történő igénybevételét is beleértve;

b) a katasztrófák kockázatának megelőzésére és kezelésére vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtásának aktuális állása;

c) a katasztrófa során szerzett tapasztalatok, valamint azok a meghozott vagy javasolt intézkedések, amelyek célja a környezetvédelem és az ellenálló képesség biztosítása az éghajlatváltozás, a természeti

katasztrófák és a közegészségügyi szükséghelyzetek tekintetében; valamint

d) a természeti katasztrófa vagy közegészségügyi szükséghelyzet jellegéhez kapcsolódóan a megelőzési és kárenyhítési intézkedésekre vonatkozó minden egyéb releváns információ.

A végrehajtásról szóló jelentéshez a 966/2012/EU, Euratom rendelet 59. cikkének (5) bekezdésével vagy 60. cikkének (5) bekezdésével összhangban mellékelni kell egy független ellenőrző szerv által nemzetközileg elfogadott ellenőrzési standardok szerint kiadott véleményt arra vonatkozóan, hogy a kiadásokat indokoló nyilatkozat megbízható és valós képet ad, valamint hogy az alapból történő pénzügyi hozzájárulás jogszerű és szabályszerű.

Az első albekezdésben említett eljárás befejeztével a Bizottság lezárja az alapból történő támogatást.”

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő […] napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről	*a Tanács részéről*
az elnök	*az elnök*

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdeményezés címe

Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a 2012/2002/EK tanácsi rendeletnek a jelentős közegészségügyi szükséghelyzet által súlyosan érintett tagállamoknak és az Unióval csatlakozási tárgyalásokat folytató országoknak nyújtandó pénzügyi támogatás biztosítása céljából történő módosításáról

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek)

13. Regionális politika; 13 06 01. Segítségnyújtás a tagállamoknak jelentős természeti katasztrófák esetén, amelyek komoly következményekkel járnak az életkörülményekre, a természeti környezetre vagy a gazdaságra

1.3. A javaslat/kezdeményezés indoklása

1.3.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő […] napon lép hatályba.

1.3.2. Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.

Az Európai Unió Szolidaritási Alapját (EUSZA) a jelentős természeti katasztrófa miatt súlyos és a tagállami költségvetés reakcióképességét meghaladó mértékű válságba kerülő tagállamokkal való szolidaritás kifejezése céljából hozták létre. E javaslat kiterjeszti ezt az alapelvet a jelentős közegészségügyi szükséghelyzetekből eredő pénzügyi terhekre.

1.3.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

Az EUSZA igen hatékony eszköznek bizonyult a tagállamok természeti katasztrófákat követő támogatása tekintetében, amint azt az alap átfogó értékelése[4] is megállapította.

1.3.4. A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák

E rendelet a többéves pénzügyi keret EUSZA-ra elkülönített maximális allokációin belül marad, ezért összeegyeztethető a többéves pénzügyi kerettel.

1.3.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is

A rendelet nem növeli az EUSZA maximális allokációját. A beavatkozásokhoz nyújtott uniós hozzájárulás finanszírozása az Unió általános költségvetéséből történik.

[4] SWD(2019) 187.

1.4. A javaslat/kezdeményezés időtartama és pénzügyi hatása

A javaslat határozatlan időtartamra vonatkozik.

A javaslat nem lépi túl az EUSZA 2020-ra előirányzott maximális allokációjának összeadott felső határát (597,546 millió euró, plusz a 2019-ből áthozott 552,978 euró).

1.5. Tervezett irányítási módszer(ek)[5]

☐ Bizottság általi **közvetlen irányítás**

– ☐ a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét

– ☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

X **Megosztott irányítás** a tagállamokkal

☐ **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

– ☐ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek

– ☐ nemzetközi szervezetek és ügynökségeik (nevezze meg)

– ☐ az EBB és az Európai Beruházási Alap

– ☐ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek

– ☐ közjogi szervek

– ☐ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtanak

– ☐ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtó szervek

– ☐ az EUSZ V. címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott személyek.

– *Egynél több irányítási módszer feltüntetése esetén kérjük, adjon részletes felvilágosítást a „Megjegyzések” rovatban.*

Megjegyzések

N.A.

[5] Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletre való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a BudgWeb oldalon: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Gyakoriság és feltételek.

Megegyeznek a 2012/2002/EK tanácsi rendeletben (a természeti katasztrófákra vonatkozóan) megállapított rendelkezésekkel.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

Megegyeznek a 2012/2002/EK tanácsi rendeletben megállapított rendelkezésekkel.

2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

Megegyeznek a 2012/2002/EK tanácsi rendeletben megállapított rendelkezésekkel.

2.2.3. A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)

Megegyeznek a 2012/2002/EK tanácsi rendeletben megállapított rendelkezésekkel.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket, pl. a csalás elleni stratégiából.

Megegyeznek a 2012/2002/EK tanácsi rendeletben megállapított rendelkezésekkel.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai?

– Jelenlegi költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám	Diff./Nem diff[6].	EFTA-országoktól[7]	tagjelölt országoktól[8]	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
9. fejezet: Speciális eszközök	13 06 01 – Segítségnyújtás a tagállamoknak jelentős természeti katasztrófák esetén, amelyek komoly következményekkel járnak az életkörülményekre, a természeti környezetre vagy a gazdaságra	Differenciált	NEM	NEM	NEM	NEM

3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

☐ A rendeletnek nincs pénzügyi hatása.

X A javaslat/kezdeményezés operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után, a többéves pénzügyi keretben az EUSZA számára biztosított maximális allokáción belül.

EUR

6 Diff. = Differenciált előirányzatok / Nem diff. = Nem differenciált előirányzatok.
7 EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.
8 Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltek.

A többéves pénzügyi keret fejezete	9.	Speciális eszközök

			2019	2020	2021	2022	2023	Következő évek	**ÖSSZESEN**
• Operatív előirányzat									
13 06 01 – Segítségnyújtás a tagállamoknak jelentős természeti katasztrófák esetén, amelyek komoly következményekkel járnak az életkörülményekre, a természeti környezetre vagy a gazdaságra	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)							
	Kifizetési előirányzatok	(2a)							
Előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=(1a)+(1b)+(3)							
	Kifizetési előirányzatok	=(2a)+(2b)+(3)							

• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(4)							
	Kifizetési előirányzatok	(5)							
• Bizonyos egyedi programok keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ÖSSZESEN		(6)							
A többéves pénzügyi keret	Kötelezettségvállalási	=(4)+(6)							

9. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	előirányzatok								
	Kifizetési előirányzatok	=(5)+(6)							

Ha a javaslat/kezdeményezés egynél több operatív fejezetet is érint, ismételje meg a fenti szakaszt:

A többéves pénzügyi keret fejezete		

Ezt a részt az igazgatási jellegű költségvetési adatok táblázatában kell kitölteni, melyet először a pénzügyi kimutatás mellékletébe (a belső szabályzat V. melléklete) kell bevezetni; a mellékletet a szolgálatközi konzultációhoz fel kell tölteni a DECIDE rendszerbe.

millió EUR (három tizedesjegyig)

		N. év	**N+1. év**	**N+2. év**	**N+3. év**	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető.			**ÖSSZESEN**
Főigazgatóság: <…….>									
• Humánerőforrás									
• Egyéb igazgatási kiadások									
<…> **Főigazgatóság ÖSSZESEN**	Előirányzatok								

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)								

millió EUR (három tizedesjegyig)

		N. év[9]	N+1. év	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető.			ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret 1–5. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok								
	Kifizetési előirányzatok								

3.2.2. Operatív előirányzatokból finanszírozott becsült kimenet

Kötelezettségvállalási előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

Tüntesse fel a célkitűzéseket és a kimeneteket ⇩			**2020. év**		... év		... év		A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető.						**ÖSSZESEN**	
	KIMENETEK															
	Típus[10]	Átlagos költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Összesített szám	Összköltség
1. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS[11]…																
- Kimenet																
- Kimenet																
- Kimenet																
1. konkrét célkitűzés részösszege																
2. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS …																

9 Az N. év a javaslat/kezdeményezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

10 A kimenetek a nyújtandó termékek és szolgáltatások (pl. finanszírozott diákcserék száma, épített utak hossza kilométerben stb.).

11 Az 1.4.2. szakaszban („Konkrét célkitűzések…”) feltüntetett célkitűzés.

- Kimenet																		
2. konkrét célkitűzés részösszege																		
ÖSSZESEN																		

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

– ☒ A javaslat nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.

– A humánerőforrással és más igazgatási jellegű kiadásokkal kapcsolatos előirányzat-igényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokkal és/vagy az adott főigazgatóságon belüli átcsoportosítással kell teljesíteni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

– ☐ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

	N. év[12]	**N+1. év**	**N+2. év**	**N+3. év**	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető.			**ÖSSZESEN**
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETE								
Humánerőforrás								
Egyéb igazgatási kiadások								
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉNEK részösszege								

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉBE[13] **bele nem tartozó előirányzatok**								
Humánerőforrás								
Egyéb igazgatási jellegű kiadások								
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatok részösszege								

ÖSSZESEN								

[12] Az N. év a javaslat/kezdeményezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: 2021). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

[13] Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

3.2.3.1. Becsült humánerőforrás-szükségletek

– ☒ A javaslat nem igényel humán erőforrást.

A humánerőforrással és más igazgatási jellegű kiadásokkal kapcsolatos előirányzat-igényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokkal és/vagy az adott főigazgatóságon belüli átcsoportosítással kell teljesíteni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

– ☐ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben kell kifejezni

		N. év	**N+1. év**	**N+2. év**	**N+3. év**	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkel bővíthető.		
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)								
XX 01 01 01 (a központban és a bizottsági képviseleteken)								
XX 01 01 02 (a küldöttségeknél)								
XX 01 05 01/11/21 (közvetett kutatás)								
10 01 05 01/11 (közvetlen kutatás)								
• Külső munkatársak teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve[14]								
XX 01 02 01 (AC, END, INT a teljes keretből)								
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT és JPD a küldöttségeknél)								
XX 01 04 yy [15]	- a központban							
	- a küldöttségeknél							
XX 01 05 02/12/22 (AC, END, INT – közvetett kutatás)								
10 01 05 02/12 (AC, END, INT – közvetlen kutatás)								
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)								
ÖSSZESEN								

XX az érintett szakpolitikai terület vagy költségvetési cím.

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	
Külső munkatársak	

[14] AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JPD = küldöttségi pályakezdő szakértő.

[15] Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársakra vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

A javaslat/kezdeményezés

☒ teljes mértékben finanszírozható a többéves pénzügyi keret érintett fejezetén belül.

a többéves pénzügyi keret lekötetlen mozgásterének és/vagy a többéves pénzügyi keretről szóló rendeletben meghatározott különleges eszközök felhasználását teszi szükségessé.

Fejtse ki, mire van szükség, meghatározva az érintett fejezeteket és költségvetési sorokat, a megfelelő összegeket és a felhasználni javasolt eszközöket.

☐ a többéves pénzügyi keret módosítását teszi szükségessé.

Fejtse ki a szükségleteket: tüntesse fel az érintett fejezeteket és költségvetési sorokat és a megfelelő összegeket.

3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

A javaslat/kezdeményezés

X nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.

☐ előirányoz harmadik felek általi társfinanszírozást az alábbi becslések szerint:

Előirányzatok (EUR-ban)

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

X A javaslatnak nincs pénzügyi hatása a bevételre.

A javaslatnak/kezdeményezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:

☐ a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást

☐ a javaslat az egyéb bevételekre gyakorol hatást

kérjük adja meg, hogy a bevétel kiadási sorhoz van-e rendelve X

EUR

A címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési sor(oka)t.

N.A.

Egyéb megjegyzések (pl. a bevételre gyakorolt hatás számítására használt módszer/képlet vagy egyéb más információ).